

ТАВРИЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В.І. ВЕРНАДСЬКОГО
Навчально-науковий інститут управління, економіки та природокористування
Кафедра фінансів та обліку

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор навчально-наукового інституту

Володимир ГОРНИК

(підпис)

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

БАНКІВСЬКА СПРАВА

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

галузь знань 07 «Управління та адміністрування»

спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»

освітньо-професійна програма «Фінанси, банківська справа та страхування»

форма навчання денна

⋮

КИЇВ 2024

РОЗРОБНИК си́лабусу, старший викладач кафедри фінансів та обліку

Оксана СТРИБУЛЬ
(підпис)

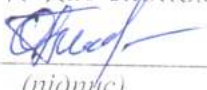
Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри фінансів та обліку

Протокол № 1 від 29.08.2024

Завідувач кафедри Анатолій ПУТІНЦЕВ

(підпис)

Гарант освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»: кандидат економічних наук, доцент

(Ольга ПИЛИПЕНКО)
(підпис)

Рецензії/відгуки (зазначити від кого, за наявності)

2. Загальна інформація про навчальну дисципліну	
1. Назва навчальної дисципліни, код в ОПІ	Банківська справа Шифр за ОПІ – ОК.24
2. Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова
3. Рік навчання, семестр у якому викладається дисципліна	2 рік навчання, 4-ий семестр
4. Обсяг навчальної дисципліни (кількість кредитів, загальна кількість годин (аудиторних за видами занять, самостійної роботи здобувача вищої освіти)	4 кредити, 120 годин, 64 години аудиторних, з них: 32 год. лекцій, 32 год. семінарських занять 56 годин - самостійна робота
5. Вид підсумкового (семестрового) контролю	екзамен
6. Інформація про консультації	за окремим розкладом, погодженим зі здобувачами вищої освіти
7. Мова викладання	українська
8. Прізвище, ім'я, по батькові викладача (науковий ступінь, вчене звання, посада)	Курінна Оксана Володимирівна, старший викладач кафедри фінансів та обліку
9. Контактна інформація викладача	kyrinna.oksana@tnu.edu.ua
10. Посилання на силабус на веб-сайті Університету	
3. Опис навчальної дисципліни	
Анотація дисципліни	Дисципліна «Банківська справа» передбачає отримання студентами теоретичних знань, що є підґрунтям для подальшого формування практичних навичок. Основні теми курсу розкривають економічну необхідність і суть банківської діяльності й банківських операцій, банківську термінологію.
Мета, завдання та цілі вивчення дисципліни	<u>Мета викладання</u> навчальної дисципліни «Банківська справа»: допомогти студентам здобути знання з банківської справи і сформувати вміння використовувати ці знання при виконанні банківських операцій, пов'язаних з кредитуванням, розрахунками, фінансуванням інвестицій та наданням своїм клієнтам інших послуг. <u>Завдання навчальної дисципліни:</u> розкрити зміст, принципи, напрями, методи, форми і прояви складного механізму функціонування сучасної банківської системи України. Особлива увага приділяється вивченню та аналізу новітніх способів і підходів до елементів перерозподілу ресурсів суспільства у грошовому виразі через банківські установи.. <u>Цілі вивчення дисципліни:</u> формування у студентів системи знань про сутність та

	функції банківської системи, економічний інструментарій центрального банку для макроекономічної стабілізації при проведенні грошово-кредитної політики, опанування механізму здійснення основних банківських операцій, засвоєння навичок державного регулювання банківської системи і здатність розробляти елементи антикризового управління банківською системою.
Пререквізити	«Вступ до фаху», «Гроші та кредит», «Фінанси», «Макроекономіка», «Мікроекономіка»
Постреквізити	«Банківські операції», «Аналіз банківської діяльності», «Банківський нагляд», «Банківський менеджмент»
Формат проведення дисципліни	Змішана форма навчання: очна та онлайн (з використанням Google Classroom)

4. Загальні та спеціальні компетентності

Шифр та назва компетентності	Результати навчання			
	Знання	Уміння/ навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності				
СК08. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування	ПР04, ПР07, ПР14	ПР05, ПР11	ПР20	ПР17

5. Програмні результати навчання

ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.

ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР11. Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

ПР17. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.

ПР20. Виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані фінансові рішення.

6. Тематика та зміст навчальної дисципліни.

Номер та назва розділу, теми, перелік основних питань	Вид навчально го заняття	Форми і методи контролю знань	Кількі сть годин
Тема 1. Теоретичні основи функціонування банківської системи	Лекція Практичне заняття	усне опитування/обговорення/ дискусія/ проблемні питання	2 2
Тема 2. Центральний банк у банківській системі країни	Лекція Практичне заняття	усне опитування/обговорення/ дискусія/ проблемні питання	2 2
Тема 3. Організація діяльності комерційних банків	Лекція Практичне заняття	усне опитування/обговорення/ дискусія/ проблемні питання	2 2
Тема 4. Формування ресурсної бази комерційних банків	Лекція Практичне заняття	усне опитування/обговорення/ дискусія/ проблемні питання/ презентація	4 4
Тема 5. Організація грошового обороту у комерційних банках	Лекція Практичне заняття	усне опитування/обговорення/ дискусія/ проблемні питання/ презентація	4 4
Тема 6. Кредитна діяльність комерційних банків	Лекція Практичне заняття	усне опитування/обговорення/ дискусія/ проблемні питання/ презентація	4 4
Тема 7. Діяльність комерційних банків на ринку цінних паперів	Лекція Практичне заняття	усне опитування/обговорення/ дискусія/ проблемні питання/ презентація	4 4
Тема 8. Операції банків в іноземній	Лекція	усне	4

валюти	Практичне заняття	опитування/обговорення/ дискусія/ проблемні питання	4
Тема 9. Нетрадиційні банківські операції та послуги	Лекція Практичне заняття	усне опитування/обговорення/ дискусія/ проблемні питання	2 2
Тема 10. Забезпечення фінансової стійкості комерційних банків	Лекція Практичне заняття	усне опитування/обговорення/ дискусія/ проблемні питання	4 4

7. Інформація про індивідуальне завдання

1. Виконання розрахункових робіт, домашньої контрольної роботи.
2. Аналітичний огляд.
3. Аналіз практичних, проблемних ситуацій.
4. Підготовка результатів власних досліджень до виступу на конференції.
5. Написання доповіді.

Протягом навчального семестру студент готує доповідь за обраним дискусійним питанням. З підготовленою доповіддю студент виступає на семінарському занятті відповідно до обраної тематики. Час доповіді – до 10 хвилин. Доповідь має ґрунтуватися на матеріалах наукових джерел та періодичних видань, бути відповідною сучасному фінансовому стану обраної сфери та мати практичне значення.

Перелік дискусійних питань:

1. Ліцензування окремих видів операцій комерційних банків.
2. Характеристика окремих видів банків у зарубіжних країнах.
3. Сутність та структура ресурсів вітчизняних комерційних банків на сучасному етапі: основні тенденції.
4. Власні ресурси комерційного банку та їх економічна характеристика.
5. Сутність депозитів та їхня класифікація. Особливості формування депозитних ресурсів вітчизняними комерційними банками.
6. Операції з продажу вільних ресурсів на міжбанківському ринку: основні тенденції.
7. Операції НБУ по короткостроковому рефінансуванню комерційних банків.
8. Особливості відкриття рахунків особа-нерезидентам в установах українських банків.
9. Відкриття та ведення рахунків за платіжними картками.
10. Вексель як форма міжгосподарських розрахунків. Банківські операції з векселями.
11. Валютні рахунки клієнтів: відкриття та ведення.
12. Сутність кредитної політики комерційного банку та її складові.
13. Кредитоспроможність позичальника: основні етапи та методи її

оцінки що використовуються вітчизняними та зарубіжним банками.

14. Основні джерела та способи погашення кредиту.
15. Кредитування під заставу цінних паперів.
16. Іпотечне кредитування в Україні на сучасному етапі за участю комерційних банків
17. Операції комерційних банків на ринку цінних паперів.
18. Роль комерційних банків у інвестиційній активності суспільства.
19. Правове регулювання інвестиційної діяльності в Україні.
20. Особливості відкриття рахунків нерезидентам в установах українських комерційних банків.
21. Порядок відкриття та ведення валютних рахунків клієнтів комерційних банків України.
22. Основні форми розрахунків при здійсненні зовнішньоекономічних угод.
23. Теорія та практика банківського маркетингу в ринково розвинених країнах.
24. Еволюція банківського маркетингу в Італії та США
25. Аналітичні можливості банківського балансу.
26. Регулювання ліквідності комерційних банків з боку НБУ.
27. Банківський нагляд в Україні.
28. Порядок формування та використання резервів для відшкодування втрат від банківської діяльності.

8. Технічне та програмне забезпечення (обладнання).

У режимі дистанційного навчання - вивчення курсу додатково передбачає приєднання кожного здобувача вищої освіти до програм Meet (для занять у режимі відеоконференцій). У цьому випадку здобувачу пропонується самостійно потурбуватися про якість доступу до інтернету. до навчального середовища, а також приєднання до папки курсу на Google Classroom оскільки там розміщуються навчальні матеріали

Ноутбук, персональний комп'ютер, мобільний пристрій (телефон, планшет) з підключенням до Інтернет, інше обладнання для:

- комунікації та опитувань,
- виконання домашніх завдань,
- виконання завдань самостійної роботи,
- проходження тестування (поточний, підсумковий контроль) тощо.

9. Політика дисципліни

Політика щодо академічної доброчесності: списування під час тесту, іспиту заборонені. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Методичних

рекомендацій для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності.

Правила перезарахування кредитів у випадку мобільності, правила перескладання або відпрацювання пропущених занять тощо: відбувається згідно з Положення про організацію освітнього процесу у Таврійському національному університеті ім. В.І. Вернадського.

Політика щодо дедлайнів та перескладання: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (до - 50% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності).

Перескладання тесту відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в онлайн-формі за погодженням.

10. Система оцінювання та вимоги

Розподіл балів за видами діяльності, як і самі види діяльності, обирає викладач відповідно до специфіки навчальної дисципліни:

- робота на лекційних заняттях;
- виконання завдань під час практичних занять;
- фронтальне/індивідуальне опитування та участь в обговоренні під час практичних занять;
- поточне тестування;
- виконання завдань самостійної роботи тощо.

Загальна система оцінювання	Підсумкова оцінка з дисципліни є сумою оцінок з відповідною вагою за кожен з таких видів робіт: активна робота на семінарських заняттях, тести, виконання практичних робіт та підсумковий контроль (екзамен). Підсумкова оцінка визначається відповідно до поданої нижче таблиці оцінювання за різними шкалами (100-бальна, ECTS, національна).
Тестування	Проводиться з кожної теми курсу, оцінюється максимум 5 балів/тема
Підготовка фіксованої доповіді	Максимум – 10 балів
Іспит	Іспит проводиться в кінці курсу, включає два теоретичних питання і одне практичне завдання. Максимально оцінюється в 40 балів.
Умови допуску до підсумкового контролю	Позитивна оцінка за всіма обов'язковими видами робіт

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	відмінно	A	відмінне виконання
80-89	добре	B	вище середнього рівня
75-79		C	загалом хороша робота
66-74	задовільно	D	непогано
60-65		E	виконання відповідає мінімальним критеріям
30-59	незадовільно	FX	необхідне перескладання
0-29		F	необхідне повторне вивчення курсу

11. Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Закон України «Про банки та банківську діяльність» від 07.12.2000 №212-111 // Урядовий кур'єр, 2001. – 17 січня.
2. Закон України «Про Національний банк України» від 20.05.1999р. №679-XIV// законодавчі і нормативні акти з банківської діяльності.-1999- №7.
3. Банківська система [Текст] : навч. посіб. / [М. І. Крупка та ін.] ; за ред. д-ра екон. наук, проф. М. І. Крупки ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. — Л. : ЛНУ ім. Івана Франка, 2012. — 508 с.
4. Банківська система [Текст] : навчально-методичний посібник / О. М. Мусієнко, І. В. Карбівничий, М. П. Могильницька . - К. : УБС НБУ, 2014. - 152 с.
5. Банківська справа: Навчальний посібник / За ред проф. Р.І. Тиркала. – Тернопіль: Карт-бланш, 2001. – 314с.
6. Банківські операції: Навч. посіб. Для дистанційного навчання / І.М. Лазепко, М.Д. Алексеєнко, М.І. Сивульський та ін.; Авт.кол під керівництвом І.М. Лазепка; За наук. Ред. А.М. Мороза. – К.: Університет «Україна», 2007. – 328с.
7. Банківські операції: Підручник – 2-ге вид.. випр і доп. / А.М. Мороз, М.І. Савлук та ін.; За ред. д-ра екон. наук, проф. А.М. Мороза. - К.: КНЕУ, 2002. – 476 с.
8. Варцаба В.І., Заславська О.І. Сучасне банківництво: теорія і практика: Навч. посібник. — Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2018. — 364 с.

9. Вовчак О.Д., Руцишин Н.М. Банківська справа: Навчальний посібник. – Львів: «Новий світ-200», 2008. – 560с.
  10. Волкова В. В., Волкова Н. І., Добровольський О. І. Навчально-методичний посібник для самостійної роботи студентів та контролю якості засвоєння навчального матеріалу з дисципліни «Банківська система». Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2019, 168 с.
  11. Романова М.І. Основи банківської справи. Навчальний посібник. / М.І.Романова, Ж.В. Устюгова – К.: ЦУЛ, 2007. – 168 с.
  12. Стечишин Т. Б. Банківська справа: навчальний посібник / Т. Б. Стечишин, О. Л. Малахова. – Тернопіль: ТНЕУ, 2018. 404 с .
- Додаткові:**
13. Банківська безпека : навч. посіб. / О.Д.Вовчак, Ю.О. Самура, В.А. Сидоренко, В.А. Вареник. - К. : Знання, 2013. - 237 с.
  14. Банківський менеджмент: Підручник / За редакцією О.А Кириченка, В.І.Міщенко.- К.:Знання,2015-831 с. (Вища освіта ХХІ століття)
  15. Косова Т.Д., Циганов О.Р. Банківські операції: Навч. пос. – К,: Центр учбової літератури, 2016. – 372с.
  16. Кочетков В.Н. Основы управления современным коммерческим банком:
  17. Міщенко В.І., Слав'янська Н.Г., Коренева О.Г. Банківські операції: Підручник. – 2-ге вид., перероб. І доп. – К.: Знання, 2007. – 796с. – (Вища освіта ХХІ століття).
  18. Мочерний С.В., Тришак Л.С. Банківська система України. – Львів: Тріада плюс, 2004. – 304 с.
  19. Прасолова С.П. Банківські операції [Текст] : навч. посіб. і практ. / С.П. Прасолова, О.С.Вовченко - К. : Центр учбової літератури, 2013. - 568 с.
  20. Прокопенко І. Ф., Ганін В. І., Соляр В. В., Маслов С. І. Основи банківської справи: Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 410 с.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Верховної Ради України www.rada.gov.ua
2. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України www.kmu.gov.ua
3. Офіційний сайт Державного комітету статистики України www.ukrstat.gov.ua
4. Офіційне інтернет-представництво Національного Банку України <http://www.bank.gov.ua/control/uk/index>
5. Офіційний сайт світового банку: www.worldbank.org
6. Офіційний сайт Асоціації українських банків www.aub.com.ua.
7. Офіційний сайт Українська асоціація інвестиційного бізнесу www.uaib.com.ua.
8. Офіційний сайт Фонду гарантування вкладів фізичних осіб www.fg.org.ua.
9. Офіційний сайт Українського бюро кредитних історій www.ubki.com.ua

10. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського <http://www.nbuv.gov.ua>